

LEGEA nr. 18 din 19 februarie 1991, republicată, actualizată, a fondului funciar

Cu modificările și completările ulterioare aduse de:

- .....
- Legea nr. 76 din 24 mai 2012;
- OUG nr. 34 din 23 aprilie 2013;
- Legea 165 din 16 mai 2013;
- **Legea nr. 86 din 27 iunie 2014;**

CAP. I

Dispozitii generale

ART. 1

Terenurile de orice fel, indiferent de destinatie, de titlu pe baza caruia sunt detinute sau de domeniul public ori privat din care fac parte, constituie fondul funciar al Romaniei.

ART. 2

In functie de destinatie, terenurile sunt:

a) terenuri cu destinatie agricola, si anume: terenurile agricole productive - arabile, viile, livezile, pepinierele viticole, pomicole, plantatiile de hamei si duzi, pasunile, fanetele, serele, solariile, rasadnitele si altele asemenea -, cele cu vegetatie forestiera, daca nu fac parte din amenajamentele silvice, pasunile impadurite, cele ocupate cu constructii si instalatii agrozootehnice, amenajarile piscicole si de imbunatatiri funciare, drumurile tehnologice si de exploatare agricola, platformele si spatiile de depozitare care servesc nevoilor productiei agricole si terenurile neproductive care pot fi amenajate si folosite pentru productia agricola;

b) terenuri cu destinatie forestiera, si anume: terenurile impadurite sau cele care servesc nevoilor de cultura, productie ori administrare silvica, terenurile destinate impaduririlor si cele neproductive - stancarii, abrupturi, bolovanisuri, rape, ravene, torenti -, daca sunt cuprinse in amenajamentele silvice;

c) terenuri aflate permanent sub ape, si anume: albiile minore ale cursurilor de apa, cuvetele lacurilor la nivelurile maxime de retentie, fundul apelor maritime interioare si al marii teritoriale;

d) terenuri din intravilan, aferente localitatilor urbane si rurale, pe care sunt amplasate constructiile, alte amenajari ale localitatilor, inclusiv terenurile agricole si forestiere;

e) terenuri cu destinatii speciale, cum sunt cele folosite pentru transporturile rutiere, feroviare, navale si aeriene, cu constructiile si instalatiile aferente, constructii si instalatii hidrotehnice, termice, de transport al energiei electrice si gazelor naturale, de telecomunicatii, pentru exploatarile miniere si petroliere, cariere si halde de orice fel, pentru nevoile de aparare, plajele, rezervatiile, monumentele naturii, ansamblurile si siturile arheologice si istorice si altele asemenea.

ART. 3

In sensul prezentei legi, prin detinatori de terenuri se intelege titularii dreptului de proprietate, ai altor drepturi reale asupra acestora sau cei care, potrivit legii civile, au calitatea de posesori ori detinatori precari.

ART. 4

(1) Terenurile pot face obiectul dreptului de proprietate privata sau al altor drepturi reale, avand ca titulari persoane fizice sau juridice, ori pot apartine domeniului public sau domeniului privat.

(2) Domeniul public poate fi de interes national, caz in care proprietatea asupra sa, in regim de drept public, apartine statului, sau de interes local, caz in care proprietatea, de asemenea, in regim de drept public, apartine comunelor, oraselor, municipiilor sau judetelor.

(3) Administrarea domeniului de interes public national se face de catre organele prevazute de lege, iar administrarea domeniului public de interes local se face de catre primarii sau, dupa caz, de catre prefecturi.

(4) Terenurile din domeniul public sunt cele afectate unei unitati publice.

ART. 5

(1) Apartin domeniului public terenurile pe care sunt amplasate constructii de interes public, pietele, cai de comunicatii, retele stradale si parcuri publice, porturi si aeroporturi, terenurile cu destinatie forestiera, albiile raurilor si fluviilor, cuvetele lacurilor de interes public, fundul apelor maritime interioare si al marii teritoriale, tarmurile Marii Negre, inclusiv plajele, terenurile pentru rezervatii naturale si parcuri nationale, monumentele, ansamblurile si siturile arheologice si istorice, monumentele naturii, terenurile pentru nevoile apararii sau pentru alte folosinte care, potrivit legii, sunt de domeniul public ori care, prin natura lor, sunt de uz sau interes public.

(2) Terenurile care fac parte din domeniul public sunt inalienabile, insesizabile si imprescriptibile. Ele nu pot fi introduse in circuitul civil decat daca, potrivit legii, sunt dezafectate din domeniul public.

(3) Terenurile pe care sunt amplasate retele stradale si parcuri publice, terenurile pentru rezervatii naturale si parcuri nationale, monumentele, ansamblurile si siturile arheologice si istorice, monumentele naturii nu pot fi dezafectate din domeniul public decat in cazuri de exceptie pentru lucrari de interes national.

ART. 6

Domeniul privat al statului si, respectiv, al comunelor, oraselor, municipiilor si judetelor este alcatuit din terenurile dobandite de acestea prin modurile prevazute de lege, precum si din terenurile dezafectate, potrivit legii, din domeniul public. El este supus dispozitiilor de drept comun, daca prin lege nu se prevede altfel.

ART. 7

Fondul funciar si, in mod corespunzator, dreptul de proprietate si celelalte drepturi reale trebuie inregistrate in documentele de evidenta funciara si de publicitate imobiliara prevazute de lege.

CAP. II

Stabilirea dreptului de proprietate privata asupra terenurilor

ART. 8

(1) Stabilirea dreptului de proprietate privata asupra terenurilor care se gasesc in patrimoniul cooperativelor agricole de productie se face in conditiile prezentei legi, prin reconstituirea dreptului de proprietate sau constituirea acestui drept.

(2) De prevederile legii beneficiaza membrii cooperatori care au adus pamant in cooperativa agricola de productie sau carora li s-a preluat in orice mod teren de catre aceasta, precum si, in conditiile legii civile, mostenitorii acestora, membrii cooperatori care nu au adus pamant in cooperativa si alte persoane anume stabilite.

(3) Stabilirea dreptului de proprietate se face, la cerere, prin eliberarea unui titlu de proprietate in limita unei suprafete minime de 0,5 ha pentru fiecare persoana indreptatita, potrivit prezentei legi, si de maximum 10 ha de familie, in echivalent arabil.

(4) Prin familie se intelege sotii si copiii necasatoriti, daca gospodaresc impreuna cu parintii lor.

ART. 9

(1) Persoanele carora li s-a reconstituit dreptul de proprietate in limita suprafetei de teren de 10 ha de familie, in echivalent arabil, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate si pentru diferenta dintre aceasta suprafata si cea pe care au adus-o in cooperativa agricola de productie sau care a fost preluata in orice mod de aceasta, pana la limita suprafetei prevazute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945 pentru infaptuirea reformei agrare, de familie, indiferent daca reconstituirea urmeaza sa se faca in mai multe localitati sau de la autori diferiti.

(2) Persoanele carora li s-a reconstituit dreptul de proprietate, potrivit legii, in limita suprafetei de teren de pana la 10 ha de familie si carora li s-a aplicat cota de reducere, potrivit art. 14 alin. (3) din lege, pot formula cerere pentru suprafetele de teren care au constituit aceasta cota. Cererile se formuleaza in cazul in care cota de reducere a depasit procentul de 5%.

(3) Cererea se depune la primaria localitatii sau, dupa caz, la primariile localitatilor in a caror raza teritoriala se afla terenul pentru care urmeaza sa fie reconstituit dreptul de proprietate, personal sau prin posta, cu confirmare de primire, pana la data de 31 decembrie 1998, sub sanctiunea decaderii din termen.

(4) Cererea va cuprinde:

- a) numele si prenumele persoanei solicitante si domiciliul acesteia;
- b) calitatea de titular sau de mostenitor al dreptului de proprietate pentru care i s-a reconstituit sau urmeaza sa i se reconstituie acest drept, potrivit prezentei legi;
- c) suprafata de teren care i s-a reconstituit si diferenta pe care o solicita.

(5) La cerere se va anexa:

- a) copie xerox de pe titlul de proprietate care s-a emis sau, dupa caz, de pe procesul-verbal ori de pe fisa de punere in posesie;
- b) copii xerox de pe actele doveditoare ale dreptului de proprietate pentru suprafetele de teren solicitate in plus;
- c) o declaratie in care se va mentiona, pe propria raspundere, suprafata totala de teren atribuita in proprietate, prin reconstituire sau prin constituire, de familie, potrivit prezentei legi, chiar daca aceasta s-a facut in mai multe localitati sau de la mai multi autori.

(6) Primarul va constitui un registru special, parafat, numerotat si sigilat, in care se vor inregistra, in ordine cronologica, cererile depuse de persoanele indreptatite si va emite, la cerere, un bon cu numarul de inregistrare.

(7) Pentru cererile depuse prin posta, pe confirmarea de primire se vor mentiona numarul de inregistrare a cererii si data acesteia.

(8) Primarul sau secretarul consiliului local este obligat sa primeasca cererea si sa o inregistreze, indiferent daca aceasta cuprinde sau nu cuprinde toate mentiunile precizate la alin. (4) si daca nu este insotita de toate actele prevazute la alin. (5). In acest caz, primarul sau secretarul este obligat sa comunice solicitantului ca, pana la data de 31 decembrie 1998, sa depuna toate actele mentionate la alin. (5), sub sanctiunea decaderii acestuia din termen.

(9) Nerespectarea obligatiilor prevazute la alin. (6) de catre primar sau secretar atrage atat raspunderea administrativa si disciplinara a acestuia, potrivit legii, cat si plata de penalitati in conditiile prevazute la art. 894 din Codul de procedura civila sau, dupa caz, si de daune-interese potrivit Codului civil.

(10) Dupa data de 31 decembrie 1998, prevazuta la alin. (3), primarul este obligat ca, in termen de 30 de zile, sa intocmeasca situatia privind categoriile de persoane, terenurile agricole solicitate si balanta fondului funciar pe localitate - comuna, oras sau municipiu - in vederea reconstituirii dreptului de proprietate, potrivit legii. Inlauntrul acestui termen primarul le va transmite prefectului, sub semnatura.

(11) In termen de 15 zile de la primire, prefectul va intocmi situatia privind categoriile de persoane solicitante si balanta fondului funciar pe judet, pe care le va transmite, in acelasi termen, Departamentului pentru Administratie Publica Locala.

(12) Dupa intocmirea balantei fondului funciar la nivel de tara, prin lege se vor stabili suprafetele de teren agricol care vor fi reconstituite.

ART. 10

(1) Persoanele fizice si persoanele juridice carora li s-a reconstituit sau li s-a constituit dreptul de proprietate asupra terenurilor agricole, potrivit prezentei legi, precum si persoanele juridice care au in patrimoniu sau in administrare terenuri agricole ori detin in orice mod asemenea terenuri au obligatia de a da secretarului consiliului local o declaratie in care vor mentiona suprafata de teren agricol atribuita sau, respectiv, detinuta efectiv, in una sau mai multe localitati, iar pentru persoanele fizice, si de la mai multi autori.

(2) Persoanele fizice vor face declaratia pe propria raspundere, iar persoanele juridice, prin reprezentantii lor.

ART. 11

(1) Suprafata adusa in cooperativa agricola de productie este cea care rezulta din: actele de proprietate, cartea funciara, cadastru, cererile de inscriere in cooperativa, registrul agricol de la data intrarii in cooperativa, evidentele cooperativei sau, in lipsa acestora, din orice alte probe, inclusiv declaratii de martori.

(2) Dispozitiile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si in ceea ce priveste suprafetele preluate de cooperativele agricole de productie in baza unor legi speciale sau in orice mod de la membrii cooperatori.

(2¹) Terenurile preluate abuziv de cooperativele agricole de productie de la persoanele fizice, fara inscriere in cooperativele agricole de productie sau de catre stat, fara nici un titlu, revin de drept proprietarilor care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate, pe vechile amplasamente, daca acestea nu au fost atribuite legal altor persoane.

(3) Stabilirea dreptului de proprietate se face la cerere, pe baza situatiei terenurilor detinute de cooperativa agricola de productie la 1 ianuarie 1990, inregistrata in sistemul de evidenta a cadastrului funciar general sau a registrului agricol, corectata cu instrairile legal efectuate de catre cooperativa pana la data intrarii in vigoare a legii.

(4) Cererea de stabilire a dreptului de proprietate se depune si se inregistreaza la primarie in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi.

ART. 12

(1) In scopul stabilirii dreptului de proprietate prin reconstituirea sau constituirea acestuia, atribuirii efective a terenurilor celor indreptatiti si eliberarii titlurilor de proprietate, in fiecare comuna, oras sau municipiu, se constituie, prin ordinul prefectului*), o comisie condusa de primar.

(2) Comisiile comunale, orasenesti sau municipale vor functiona sub indrumarea unei comisii judetene, numita prin ordinul prefectului si condusa de acesta.

(3) Procedura de constituire si modul de functionare a comisiilor, precum si modelul si modul de atribuire a noilor titluri de proprietate se vor stabili prin hotarare a Guvernului in termen de 15 zile de la data publicarii prezentei legi. Din comisii vor face parte cetateni desemnati de obste din toate categoriile indreptatite, specialisti si functionari publici, precum si conducatorii unitatilor si institutiilor de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, dupa caz. In comunele constituite din mai multe sate, cetatenii vor fi desemnati proportional cu ponderea numerica a locuitorilor din fiecare sat.

(4) Actele care au stat la baza constituirii sau reconstituirii dreptului de proprietate reprezinta informatii de interes public si sunt deschise liberului acces al cetatenilor. Asigurarea accesului la aceste informatii de interes public se face in conditiile si potrivit procedurii prevazute de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public.

ART. 13

(1) Calitatea de mostenitor se stabileste pe baza certificatului de mostenitor sau a hotararii judecatoresti definitive ori, in lipsa acestora, prin orice probe din care rezulta acceptarea mostenirii.

(2) Mostenitorii care nu-si pot dovedi aceasta calitate, intrucat terenurile nu s-au gasit in circuitul civil, sunt socotiti repusi de drept in termenul de acceptare cu privire la cota ce li se cuvine din terenurile ce au apartinut autorului lor. Ei sunt considerati ca au acceptat mostenirea prin cererea pe care o fac comisiei.

(3) Titlul de proprietate se emite cu privire la suprafata de teren determinata pe numele tuturor mostenitorilor, urmand ca ei sa procedeze potrivit dreptului comun.

ART. 14

(1) Terenurile cooperativelor agricole de productie situate in extravilanul localitatilor devin proprietatea operatorilor sau, dupa caz, a mostenitorilor acestora, corespunzator suprafetelor aduse sau preluate in orice mod in patrimoniul cooperativei.

(2) Atribuirea efectiva a terenurilor se face, in zona colinara, de regula, pe vechile amplasamente, iar in zonele de campie, pe sole stabilite de comisie si nu neaparat pe vechile amplasamente ale proprietatii, in cadrul perimetrelor actuale ale cooperativelor agricole de productie.

(3) In cazul in care intre suprafata de teren a cooperativei agricole de productie, rezultata prin insumarea suprafetelor de teren aduse de cooperatori sau preluate in orice alt mod de cooperativa, si suprafata de teren actuala au intervenit modificari atat in ce priveste suprafata totala, cat si pe categorii de folosinta, stabilirea proprietatii cooperativelor sau a mostenitorilor acestora se face prin reducerea unei cote proportionale rezultate din scaderea suprafetelor legal folosite in alte scopuri din suprafata totala initiala si proportional cu categoriile de folosinta agricola existente. Nu vor fi afectati detinatorii de suprafete care au proprietati mai mici de 1 ha.

(4) Suprafetele ocupate de plantatii pomicole, viticole, sere, helesteie, amenajari piscicole, pepiniere, constructii administrative si agrozootehnice, precum si cele necesare bazei furajere aferente capacitatilor de productie zootehnice existente in cooperativele agricole de productie pot reprezenta, pe baza optiunii proprietarilor, aport la constituirea unor forme de asociere de tip privat, cu sau fara personalitate juridica.

ART. 15

(1) Membrii cooperatori care, dupa caz, au parasit cooperativa agricola de productie, nu au muncit in cooperativa sau nu locuiesc in localitatea respectiva, precum si mostenitorii acestora pot primi terenurile din extravilan aduse sau preluate in orice mod in patrimoniul cooperativei.

(2) Dispozitiile alineatului precedent se aplica si persoanelor ale caror terenuri au trecut, cu sau fara titlu, in patrimoniul cooperativei agricole de productie fara ca ele sa fi dobandit calitatea de cooperatori, precum si, dupa caz, mostenitorilor acestora.

(3) De prevederile alin. (2) beneficiaza si persoanele detinatoare ale titlurilor de Cavaler al Ordinului "Mihai Viteazul", "Mihai Viteazul cu Spada" si mostenitorii lor, care au optat si carora li s-a atribuit, la data improprietarii, teren arabil, cu exceptia celor care l-au instrainat.

(4) Dispozitiile art. 14 alin. (2) si (3) se aplica in mod corespunzator.

(5) Se vor atribui, la cerere, persoanelor care si-au pierdut total sau partial capacitatea de munca si mostenitorilor celor care au decedat - ca urmare a participarii la lupta pentru victoria Revolutiei din decembrie 1989 - in proprietate, terenuri in suprafata de 10.000 mp in echivalent arabil. Pentru terenurile atribuite, acesti beneficiari nu datoreaza taxe sau impozite.

ART. 16

(1) In cazurile in care in perimetrul unor cooperative agricole de productie au fost comasate si terenuri agricole ale unor proprietari particulari, iar acestia nu au preluat in compensatie alte terenuri, la cererea lor sau a mostenitorilor, ei vor fi repusi in proprietate si li se vor restitui suprafetele in cota echivalenta, in cadrul unor sole stabilite de comisie.

(2) Dispozitiile art. 14 alin. (2) si (3) se aplica in mod corespunzator.

ART. 17

(1) In localitatile cu cetateni romani, apartinand minoritatii germane sau in care locuiesc persoane care au fost deportate sau stramutate, deposedate de terenuri prin acte normative intervenite dupa anul 1944, se vor atribui in proprietate, la cerere, cu prioritate acestora sau mostenitorilor, suprafete de teren din rezerva aflata la dispozitia comisiilor sau se va proceda conform art. 37.

(2) La atribuire, se va avea in vedere suprafata de teren pe care acestia au avut-o in proprietate, fara a se depasi 10 ha de familie, in echivalent arabil.

ART. 18

(1) Terenurile din extravilan aduse sau preluate in orice alt mod in patrimoniul cooperativei agricole de productie de la cooperatori sau de la alte persoane care au decedat si nu au mostenitori, precum si terenurile pentru care nu s-au formulat cereri de restituire raman la dispozitia comisiei.

(2) Toate terenurile cooperativei agricole de productie care nu sunt atribuite conform art. 14-17, precum si terenurile extravilane proprietatea statului aflate in folosinta cooperativei, raman, de asemenea, la dispozitia comisiei, urmand a fi atribuite altor persoane indreptatite, potrivit prevederilor prezentei legi.

(3) Terenurile neatribuite, rămase la dispoziția comisiei, sau din domeniul privat al statului, din aceeași localitate sau din alte localități, se pot restitui, la cerere, în condițiile legii, foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora care au fost înscriși în anexele privind despăgubirile la regulamentele de aplicare a legilor fondurilor funciar. – se anulează din 1 ianuarie 2016 -

ART. 19

(1) Membriilor cooperatori activi care nu au adus teren in cooperativa agricola de productie sau au adus teren mai puțin de 5.000 mp, precum si celor care, neavand calitatea de cooperatori, au lucrat in orice mod, ca angajati in ultimii 3 ani in cooperativa sau in asociatii cooperatiste, li se pot atribui in proprietate loturi din terenurile prevazute la art. 18, daca sunt stabiliti sau urmeaza sa se stabileasca in localitate si nu detin teren in proprietate in alte localitati. Suprafata atribuita in proprietate se va determina tinand seama de suprafata terenurilor, numarul solicitantilor si de suprafata atribuita celor care au adus pamant in cooperativa agricola de productie.

(2) Prevederile alin. (1) se aplica si persoanelor care au fost deportate si nu beneficiaza de dispozitiile art. 14-16.

(3) Se pot atribui, la cerere, in folosinta agricola, pana la 5.000 mp in echivalent arabil, de familie, personalului de specialitate din serviciile publice comunale, in perioada cat lucreaza in localitate, daca nu are teren in proprietate in aceasta localitate, el sau membrii familiei din care face parte. Dreptul de proprietate asupra acestor terenuri apartine comunei, orasului sau municipiului, dupa caz.

(4) Atribuirea in folosinta nu se poate face in cazurile in care in localitatea respectiva s-au operat reducerile prevazute la art. 14 alin. (3).

(5) La plecarea din localitate persoanele mentionate la alin. (3) au dreptul la despagubiri pentru investitiile facute, cu consimtamantul prealabil al proprietarului si daca sunt utile pe suprafata atribuita.

ART. 20

In situatia in care in unele cooperative agricole de productie nu mai ramane teren disponibil pentru a se atribui suprafata minima prevazuta la art. 8, precum si pentru persoanele prevazute la art. 17 si 19 alin. (1) si (2), comisia va hotari reducerea in cota proportionala a suprafetei ce se repartizeaza pentru a se atribui terenuri in proprietate si acestor categorii.

ART. 21

(1) In localitatile cu excedent de suprafata agricola, cu deficit de forta de munca in agricultura, din terenurile prevazute la art. 18 se poate atribui in proprietate teren pana la 10 ha in echivalent arabil tuturor familiilor care solicita in scris si se obliga sa lucreze aceasta suprafata.

(2) Familiile fara pamant sau cu pamant putin din alte localitati, care solicita in scris, pot primi in proprietate pana la 10 ha teren in echivalent arabil, cu obligatia de a-si stabili domiciliul in comuna, oras sau municipiu, dupa caz, si de a cultiva pamantul primit, renuntand la proprietatea avuta in localitatea lor, din extravilan.

ART. 22

(1) Din terenurile agricole, comisiile vor atribui in proprietate, la cererea comisiilor parohiale ori a altor organe reprezentative ale comunitatilor locale de cult - din mediul rural -, o suprafata de teren de pana la 5 ha in echivalent arabil pentru fiecare parohie sau schit, apartinand cultelor recunoscute de lege, ori de pana la 10 ha teren agricol in echivalent arabil in cazul manastirilor, in masura in care toate aceste asezaminte au posedat in trecut terenuri agricole preluate de cooperativele agricole de productie, iar in prezent nu au asemenea terenuri ori au suprafete restranse. In zonele necooperativizate, reconstituirea dreptului de proprietate se va face din terenurile aflate in proprietatea statului si in administrarea primariilor, la propunerea acestora, prin ordinul prefectului.

(2) Dispozitiile art. 9 alin. (5) se aplica in mod corespunzator.

(3) Organele reprezentative ale unitatilor de cult, recunoscute de lege, din mediul rural, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate si pentru suprafata de teren agricol care reprezinta diferenta dintre suprafata de 5 ha, in cazul parohiilor, si suprafata pe care au avut-o in proprietate, dar nu mai mult de 10 ha, si pentru suprafata ce reprezinta diferenta dintre suprafata de 10 ha, in cazul manastirilor si schiturilor, si suprafata pe care au avut-o in proprietate, dar nu mai mult de 50 ha.

(4) Dispozitiile art. 9 raman aplicabile.

(5) Pentru parohiile, schiturile si manastirile din mediul urban, consiliile si organele reprezentative ale acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate in conditiile alin. (3) si (4).

(6) Pot cere reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole care le-au apartinut in proprietate, in limita suprafetelor pe care le-au avut, si organele reprezentative ale altor unitati de cult, astfel:

- a) centrul patriarhal, pana la 200 ha;
- b) centrele eparhiale, pana la 100 ha;
- c) protoieriile, pana la 50 ha;
- d) parohiile din mediul urban, pana la 10 ha;
- e) filialele din mediul rural si urban, pana la 10 ha.

ART. 23

(1) Sunt si raman in proprietatea privata a cooperatorilor sau, dupa caz, a mostenitorilor acestora, indiferent de ocupatia sau domiciliul lor, terenurile aferente casei de locuit si anexelor gospodaresti, precum si curtea si gradina din jurul acestora, determinate potrivit art. 8 din Decretul-lege nr. 42/1990 privind unele masuri pentru stimularea taranimii.

(2) Suprafetele de terenuri aferente casei de locuit si anexelor gospodaresti, precum si curtea si gradina din jurul acestora sunt acelea evidentiate ca atare in actele de proprietate, in cartea funciara, in registrul agricol sau in alte documente funciare, la data intrarii in cooperativa agricola de productie.

(2¹) In cazul instrainarii constructiilor, suprafetele de teren aferente prevazute la alin. (2) sunt cele convenite de parti la data instrainarii, dovedite prin orice mijloc de proba.

(3) Pentru suprafața de teren agricol atribuită de cooperativa agricolă de producție ca lot de folosință, potrivit prevederilor art. 4 din Decretul-lege nr. 42/1990, nu se reconstituie sau nu se constituie dreptul de proprietate persoanei careia i s-a atribuit, indiferent dacă acest teren se află în continuarea grădinii în intravilan sau în alt loc, în extravilan, cu excepția celor stramutați, pentru realizarea unor investiții de interes local sau de utilitate publică.

(4) Dispozițiile alin. (1) se aplică și persoanelor din zonele cooperativizate, care nu au avut calitatea de cooperator.

ART. 24

(1) Terenurile situate în intravilanul localităților, care au fost atribuite de cooperativele agricole de producție, potrivit legii, cooperativelor sau altor persoane îndreptățite, pentru construcția de locuințe și anexe gospodărești, pe care le-au edificat, rămân și se înscriu în proprietatea actualilor detinători, chiar dacă atribuirea s-a făcut din terenurile preluate în orice mod de la foștii proprietari.

(1[^]1) Suprafața terenurilor prevăzute în alin. (1), aferente casei de locuit și anexelor gospodărești, nu poate fi mai mare decât cea prevăzută în actul de atribuire provenit de la cooperativa de producție, consiliul popular sau primăria din localitatea respectivă.

(2) Foștii proprietari vor fi compensați cu o suprafață de teren echivalentă în intravilan sau, în lipsă, în extravilan, acceptată de ei, iar, dacă nu mai există teren, se vor acorda despăgubiri.

ART. 25

(1) În cazul în care cooperativa agricolă de producție a atribuit loturi în folosință unor cooperatori, în grădinile din intravilan ale foștilor proprietari, asemenea terenuri revin, de drept, în proprietatea detinatorilor inițiali sau a moștenitorilor acestora.

(2) Persoanele care au primit terenuri în condițiile alin. (1) și pe care au efectuat investiții au dreptul la o despăgubire egală cu contravaloarea acestora, dacă nu pot fi ridicate.

(3) Prin investiții, în sensul alin. (2), se înțelege lucrările destinate exploatarea agricolă a terenului.

ART. 26

(1) Terenurile situate în intravilanul localităților, rămase la dispoziția autorităților administrației publice locale, de la persoanele care au decedat și/sau nu au moștenitori, trec în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale și în administrarea consiliilor locale respective, în baza certificatului de vacanță succesorală eliberat de notarul public. În acest sens, secretarul unității administrativ-teritoriale are obligația ca, în termen de 30 de zile de la înregistrarea fiecărui deces al persoanelor respective, să comunice camerei notarilor publici competente datele prevăzute la art. 68 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare, în vederea dezbaterii procedurii succesoriale. Neîndeplinirea de către secretarul unității administrativ-teritoriale a obligației prevăzute în prezentul alineat se sancționează administrativ, potrivit legii.

(2) Schimbarea regimului juridic al terenurilor prevăzute la alin. (1), din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale respective în proprietatea privată a acestora, este interzisă și se sancționează cu nulitatea absolută.

ART. 27

(1) Punerea în posesie și eliberarea titlurilor de proprietate celor îndreptățiti nu pot avea loc decât numai după ce s-au făcut în teren delimitările necesare pentru măsuratori, stabilirea vecinătăților pe temeiul schitei, amplasamentului stabilit și întocmirea documentelor constatatoare prealabile.

(2) In toate cazurile in care reconstituirea dreptului de proprietate se face pe vechile amplasamente, cu ocazia masuratorilor comisia locala ia act de recunoasterea reciproca a limitelor proprietatii de catre vecini, le consemneaza in documentele constatatoare, intocmind planurile parcelare si inainteaza documentatia comisiei judetene sau prefectului pentru validare si, respectiv, eliberarea titlurilor de proprietate.

(2¹) Proprietarii sau mostenitorii acestora care nu s-au inregistrat in cooperativa agricola de productie, nu au predat sau nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translative de proprietate vor putea cere prefectului, prin comisiile de fond funciar, titluri de proprietate conform prezentei legi. Acestor categorii de proprietari si mostenitori le sunt aplicabile numai prevederile art. 64.

(2²) In cazurile in care s-au emis titluri de proprietate in mod abuziv altor persoane decat fostii proprietari iar acestia detineau, la acel moment adeverinte de proprietate si aveau posesia terenului, comisiile de fond funciar vor revoca titlurile emise cu incalcarea legii, daca acestea nu au intrat in circuitul civil. Daca respectivele titluri de proprietate au intrat in circuitul civil prin acte de vanzare-cumparare sau in alt mod, fostul proprietar se va adresa justitiei pentru constatarea nulitatii absolute a titlului respectiv potrivit prevederilor art. III din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea si completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.

(3) Pentru terenurile aflate in exploatarea societatilor agricole de tip privat, constituite in temeiul Legii nr. 36/1991 privind societatile agricole si alte forme de asociere in agricultura, comisiile locale si cele judetene, in termen de 12 luni, vor efectua toate operatiunile prevazute la alin. (1) si (2) si vor elibera titlurile de proprietate.

(4) Membrii si conducerea acestor societati agricole au obligatia de a solicita imediat comisiilor locale sa efectueze operatiunile prevazute la alineatul precedent, iar comisiile judetene, sa solicite eliberarea titlurilor de proprietate.

(4¹) Primarul va afisa lunar suprafata constituita sau reconstituita, numele beneficiarilor, amplasamentul, planurile parcelare, precum, si suprafata ramasa in rezerva comisiei locale.

(5) Incalcarea prevederilor alineatelor precedente atrage desfiintarea, de drept, a societatilor agricole in cauza.

(6) La desfiintarea cooperativei agricole de productie, o comisie de lichidare constituita in termen de 15 zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, prin ordinul prefectului, la propunerea primariei, va proceda in termen de 9 luni de la desfiintarea cooperativei, la realizarea activului si la plata pasivului, in conditiile prevazute de lege.

ART. 28

(1) Comisiile de lichidare prevazute de art. 27 au obligatia de a constata si stabili orice fapte de incalcare a legii, de a lua masuri de recuperare a pagubelor, conform legii, si de a sesiza, daca este cazul, organele de urmarire penala.

(2) Sumele recuperate in conditiile alin. (1) constituie activ lichidat si urmeaza destinatia celor prevazute la art. 27.

(3) La expirarea termenului prevazut la art. 27, comisiile de lichidare vor prezenta bilantul de lichidare si raportul explicativ organului de specialitate al prefecturii sau al Primariei Municipiului Bucuresti, investit cu atributii de control financiar, potrivit legii, pentru descarcare.

(4) Actele de constatare a datoriilor fata de stat si fata de alte persoane juridice, ramase dupa terminarea operatiunilor de lichidare, intocmite de catre comisia de lichidare, vor fi avizate si centralizate de catre Ministerul Finantelor Publice*), dupa care Guvernul le va prezenta Parlamentului, cu propuneri de rezolvare.

ART. 29

(1) Constructiile agrozootehnice, atelierelor de industrie mica, masinile, utilajele si alte asemenea mijloace fixe, ce au apartinut cooperativei agricole de productie desfiintate, precum si terenurile de sub acestea, ca si cele necesare utilizarii lor normale, plantatiile de vii si pomi si animalele devin proprietatea membrilor asociatiilor de tip privat, cu personalitate juridica, daca se vor infiinta.

(2) Drepturile fostilor cooperatori asupra bunurilor prevazute la alin. (1) se vor stabili in cota valorica, proportional cu suprafata de teren adusa sau preluata in orice mod in cooperativa agricola de productie si cu volumul muncii prestate. Membrii asociati vor constitui aceste drepturi ca aport in natura la noua asociatie.

(3) Fostilor cooperatori care nu devin membri ai acestei asociatii li se vor stabili drepturi de creanta proportional cu cota valorica ce li se cuvine din patrimoniul cooperativei agricole de productie, daca nu au fost acoperite in alta modalitate. Plata creantelor se va face de catre asociatie, in natura sau in bani, potrivit hotararii comisiei de lichidare.

(4) In cazul in care nu s-au constituit asemenea asociatii, bunurile si animalele prevazute la alin. (1) se vor vinde prin licitatie publica persoanelor fizice sau juridice, urmand ca din pretul realizat sa se achite datoriile de orice fel ale fostei cooperative agricole de productie. Fac exceptie bovinele si ovinele, precum si plantatiile de vii si pomi, care vor fi atribuite fostilor cooperatori.

(5) In termen de 9 luni de la desfiintarea cooperativei agricole de productie, se vor stabili drepturile banesti ce revin fiecarui fost membru cooperador de catre comisia de lichidare constituita potrivit art. 27 alin. (6).

(6) Fostii membri cooperatori vor primi cota convenita din valorificarea prin licitatie a bunurilor comune, proportional cu suprafata de teren adusa in cooperativa agricola de productie, in echivalent arabil, si volumul valoric de munca efectuat.

(7) Bunurile prevazute la alin. (1), care nu se vand in termen de un an de la data desfiintarii cooperativei agricole de productie, trec in proprietatea privata a comunelor, oraselor si a municipiilor unde acestea sunt situate, fara nici o despagubire, si in administrarea primariilor.

(8) Demolarea constructiilor agrozootehnice, a atelierelor de intretinere, a instalatiilor si a anexelor gospodaresti si de industrie mica, care fac obiectul alin. (1), este interzisa. Prin exceptie, daca sunt degradate sau din orice alt motiv nu pot fi utilizate, ele pot fi desfiintate cu autorizatia prefecturii, iar materialele vor fi valorificate de primarii, urmand ca sumele rezultate sa intre in activul operatiunilor de lichidare.

(9) Constructiile afectate unei utilizari sociale sau culturale trec fara plata, in regim de drept public, in proprietatea comunelor, oraselor sau a municipiilor si in administrarea primariilor.

ART. 30

(1) Asociatiile intercooperatiste sau de stat si cooperatiste de orice profil se pot reorganiza in societati comerciale pe actiuni, in termen de 90 de zile de la publicarea legii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) Terenurile si celelalte bunuri aduse de cooperativa agricola de productie in asociatie, precum si bunurile dobandite de aceasta devin proprietatea societatii comerciale, iar cooperatorii si celelalte persoane indreptatite a-si reconstitui proprietatea asupra terenurilor ce apartin societatii, precum si salariatii acesteia pot deveni actionari in conditiile legii.

(3) In cazul in care unii cooperatori sau alte persoane indreptatite, prevazute la alin. (2), nu vor opta pentru a deveni actionari ai societatii comerciale, li se va atribui dreptul de proprietate, conform prevederilor art. 14 si 15 din prezenta lege, din terenurile care nu au fost aduse de cooperativa agricola de productie in asociatie.

(4) In localitatile in care nu exista aceste posibilitati, se vor putea desfiinta unele ferme neeficiente ale asociatiei. Hotararea in aceasta privinta se adopta de catre comisia judeteana, la propunerea comisiilor comunale, orasenesti sau municipale, dupa caz.

ART. 31

(1) Terenurile proprietatea statului aflate in exploatarea cooperativelor agricole de productie sunt al dispozitia comisiilor prevazute la art. 12, in vederea atribuirii lor in proprietatea celor indreptatiti, conform legii.

(2) Terenurile neatribuite, ramase la dispozitia comisiei, vor trece in domeniul privat al comunei, orasului sau al municipiului.

ART. 32

(1) Terenul atribuit conform art. 19 alin. (1), art. 21 si art. 43 nu poate fi instrainat prin acte intre vii timp de 10 ani, socotiti de la inceputul anului urmator celui in care s-a facut inscrierea proprietatii, sub sanctiunea nulitatii absolute a actului de instrainare.

(2) Constatarea nulitatii poate fi ceruta in justitie de catre primarie, prefectura, procuror, precum si de catre oricare persoana interesata.

ART. 33

Terenurile provenite din fostele izlazuri comunale - pajisti si arabil - care s-au aflat in folosinta cooperativelor agricole de productie - trec in proprietatea privata a comunelor, oraselor sau, dupa caz, a municipiilor si in administrarea primariilor, urmand a fi folosite ca pasuni comunale si pentru producerea de furaje si seminte pentru culturi furajere.

ART. 34

Lucrarile de imbunatatiri funciare care se afla pe terenurile primite, inclusiv zonele de protectie aferente, trec in proprietatea unitatilor specializate de exploatare a unor astfel de lucrari, in conditiile legii.

CAP. III

Dispozitii privind terenurile proprietate de stat si unele prevederi speciale

ART. 35

(1) Terenurile proprietatea statului sunt acele suprafete intrate in patrimoniul sau in conformitate cu prevederile legale existente pana la data de 1 ianuarie 1990 si inregistrate ca atare in sistemul de evidenta al cadastrului funciar general si in amenajamentele silvice.

(2) Terenurile proprietate de stat, administrate de institutetele si statiunile de cercetari stiintifice, agricole si silvice, destinate cercetarii si producerii de seminte si material saditor din categorii biologice superioare si a animalelor de rasa, precum si din administrarea Institutului pentru Testarea si Inregistrarea Soiurilor de Plante de Cultura si a centrelor sale teritoriale apartin domeniului public si raman in administrarea acestora. In termen de 90 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi*), Guvernul, la propunerea Ministerului Agriculturii si Dezvoltării Rurale*), va delimita suprafetele de teren strict necesare cercetarii si producerii de seminte si material saditor din categorii biologice superioare si animalelor de rasa si pe cele destinate productiei, din administrarea institutelor si statiunilor de cercetare si productie agricola.

(3) Dispozitiile alin. (2) se aplica si terenurilor proprietate de stat folosite, la data prezentei legi, de unitatile de invatamant cu profil agricol sau silvic si care trec in administrarea acestora.

ART. 36

(1) Terenurile aflate in proprietatea statului, situate in intravilanul localitatilor si care sunt in administrarea primariilor, la data prezentei legi, trec in proprietatea comunelor, oraselor sau a municipiilor, urmand regimul juridic al terenurilor prevazute la art. 26.

(2) Terenurile proprietate de stat, situate in intravilanul localitatilor, atribuite, potrivit legii, in folosinta vesnica sau in folosinta pe durata existentei constructiei, in vederea construirii de locuinte proprietate personala sau cu ocazia cumpararii de la stat a unor asemenea locuinte, trec, la cererea proprietarilor actuali ai locuintelor, in proprietatea acestora, integral sau, dupa caz, proportional cu cota detinuta din constructie.

(3) Terenurile atribuite in folosinta pe durata existentei constructiilor dobanditorilor acestora, ca efect al preluarii terenurilor aferente constructiilor, in conditiile dispozitiilor art. 30 din Legea nr. 58/1974*) cu privire la sistematizarea teritoriului si localitatilor urbane si rurale, trec in proprietatea actualilor titulari ai dreptului de folosinta a terenului, proprietari ai locuintelor.

(4) Dispozitiile art. 23 raman aplicabile.

(5) Terenurile fara constructii, neafectate de lucrari de investitii aprobate, potrivit legii, din intravilanul localitatilor, aflate in administrarea consiliilor locale, considerate proprietate de stat prin aplicarea dispozitiilor Decretului nr. 712/1966 si a altor acte normative speciale, se restituie fostilor proprietari sau mostenitorilor acestora, dupa caz, la cerere.

(5[^]1) Cererile de restituire prevazute la alin. (5), impreuna cu copiile de pe actele de proprietate, se depun la primaria localitatii sau, dupa caz, la primariile localitatilor in raza carora se afla situat terenul, personal sau prin posta, cu confirmare de primire, pana la data de 1 noiembrie 2001, sub sanctiunea decaderii din termen.

(6) Atribuirea in proprietate a terenurilor prevazute de alin. (2)-(5) se va face, prin ordinul prefectului, la propunerea primariilor, facuta pe baza verificarii situatiei juridice a terenurilor.

ART. 37

(1) Persoanele ale caror terenuri agricole au fost trecute in proprietate de stat, ca efect al unor legi speciale, altele decat cele de expropriere, si care se afla in administrarea unitatilor agricole de stat devin, la cerere, actionari la societatile comerciale infiintate, in baza Legii nr. 15/1990, din actualele unitati agricole de stat. De aceleasi prevederi beneficiaza si mostenitorii acestor persoane.

(2) Cererea se depune, in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi, la primaria in a carei raza teritoriala este situat terenul.

(3) Numarul de actiuni primite va fi proportional cu suprafata de teren in echivalent arabil, trecuta in patrimoniul statului, fara a putea depasi insa valoarea a 10 ha teren de familie, in echivalent arabil.

(4) Nu beneficiaza de dispozitiile acestui articol persoanele ale caror terenuri au fost confiscate ca efect al unor condamnari penale, cu exceptia persoanelor precizate in Decretul-lege nr. 118 din 30 martie 1990*) privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurata cu incepere de la 6 martie 1945, precum si celor deportate in strainatate ori constituite in prizonieri, cu modificarile ulterioare.

ART. 38

(1) Persoanele fizice carora li s-a stabilit calitatea de actionar in temeiul art. 37, persoanele carora li s-au stabilit drepturi la instituturile si statiunile de cercetare agricole si la regiile autonome cu profil agricol, potrivit Legii nr. 46/1992, precum si persoanele care au calitatea de locatori, potrivit art. 25 din Legea arendarii nr. 16/1994, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate si pentru diferenta de peste 10 ha de familie, pana la limita suprafetei prevazute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, indiferent daca reconstituirea urmeaza sa se faca in mai multe localitati sau de la autori diferiti, in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 din prezenta lege.

(2) Persoanele prevazute la alin. (1), carora li s-a stabilit dreptul in actiuni, in limita suprafetei de pana la 10 ha in echivalent arabil, pot face cerere, in cazul in care prin aplicarea coeficientului de echivalare, prevazut in regulamentul aprobat de Hotararea Guvernului nr. 131/1991, suprafata de teren putea depasi, ca echivalenta, 10 ha teren arabil, in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

ART. 39

Persoanele fizice ale caror terenuri agricole au fost trecute in proprietatea statului prin efectul Decretului nr. 83/1949, precum si al oricaror alte acte normative de expropriere, sau mostenitorii acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafata de teren trecuta in proprietatea statului, pana la limita suprafetei prevazute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, de familie, indiferent daca reconstituirea urmeaza a se face in mai multe localitati sau de la autori diferiti, in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9.

ART. 40

(1) Dupa expirarea termenului de 90 de zile, in cazurile prevazute la art. 38 si 39, primarul va intocmi situatia privind terenurile agricole solicitate de categoriile de persoane prevazute si balanta fondului funciar pe localitate si pe fiecare societate comerciala si institut sau statiune de cercetare si productie agricola ori regie autonoma cu profil agricol, din raza teritoriala a localitatii.

(2) Dispozitiile art. 9 alin. (9) raman aplicabile.

ART. 41

(1) Terenurile agricole fara constructii, instalatii, amenajari de interes public, intrate in proprietatea statului si aflate in administrarea primariilor la data prezentei legi, se vor restitui fostilor proprietari sau mostenitorilor acestora, fara a se putea depasi suprafata de 10 ha de familie, in echivalent arabil.

(2) Restituirea terenurilor se face, la cerere, in conditiile art. 11, prin ordinul prefectului, la propunerea primariei.

(3) Prevederile art. 37 alin. (4) se aplica in mod corespunzator

ART. 42

(1) In localitatile cu deficit de teren, in care terenurile fostilor proprietari se afla in proprietatea statului si acestia nu opteaza pentru actiuni in conditiile art. 37 si nu li se pot atribui lor sau mostenitorilor suprafata minima prevazuta de prezenta lege, comisiile judetene vor hotari atribuirea unei suprafete de 5.000 mp de familie, in echivalent arabil, la cerere, din terenurile proprietatea statului.

(2) Pentru diferenta de teren pana la care sunt indreptatiti fostii proprietari sau mostenitorii lor, potrivit prezentei legi, se aplica corespunzator prevederile art. 37.

(3) Nu pot fi atribuite suprafetele de teren pe care s-au efectuat investitii, altele decat imbunatatiri funciare.

(4) Plantatiile de vii sau pomi pot fi afectate in astfel de cazuri numai in situatia in care nu exista terenuri din alta categorie de folosinta, pentru a fi atribuite in proprietate.

ART. 43

(1) In zona montana - defavorizata de factori naturali cum sunt: clima, altitudinea, panta, izolarea - se poate atribui in proprietate, la cerere, o suprafata de teren de pana la 10 ha in echivalent arabil familiilor tinere de tarani care provin din mediul agricol montan, au priceperea necesara si se obliga in scris sa-si creeze gospodarii, sa se ocupe de cresterea animalelor si sa exploateze rational pamantul in acest scop.

(2) Terenurile prevazute la alineatul precedent se atribuie din domeniul privat al comunei, orasului sau al municipiului, dupa caz.

(3) Atribuirea in proprietate a terenurilor se face prin ordinul prefectului la propunerea primariilor.

ART. 44

(1) Terenurile provenite din fostele izlazuri comunale, transmise unitatilor de stat si care, in prezent, sunt folosite ca pasuni, fanete si arabil, vor fi restituite in proprietatea comunelor, oraselor si a municipiilor, dupa caz, si in administrarea primariilor, pentru a fi folosite ca pasuni comunale si pentru producerea de furaje sau seminte de culturi furajere. Fac exceptie suprafetele ocupate cu vii, pomi, seminceri furajeri, helesteie, lacuri sau cele destinate producerii de legume, fructe ori alta materie prima pentru fabricile de conserve, orezarii si campuri experimentale, destinate cercetarii agricole, ce vor fi compensate in suprafata egala cu teren de aceeaasi calitate de catre societatile comerciale pe actiuni, in termen de 6 luni de la data intrarii in vigoare a prezentei legi.

(2) Nerespectarea dispozitiilor alineatului precedent duce la trecerea de drept in proprietatea comunelor, oraselor sau municipiilor, dupa caz, a acestor terenuri.

ART. 45

(1) Persoanele fizice sau, dupa caz, mostenitorii acestora, ale caror terenuri cu vegetatie forestiera, paduri, zavoae, tufarisuri, pasuni si fanete impadurite au trecut in proprietatea statului prin efectul unor acte normative speciale, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate si pentru diferenta de peste 1 ha, dar nu mai mult de 30 ha, de familie.

(2) Daca pe suprafetele de teren ce urmeaza a fi atribuite in conditiile alineatului precedent se afla constructii sau amenajari forestiere, ori sunt in curs de executie sau in faza de proiectare, sau terenurile sunt defrisate, se vor atribui alte suprafete de teren, cu respectarea acelorasi conditii, in imediata apropiere.

(3) Persoanele prevazute la alin. (1) vor formula cererile in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

(4) Terenurile prevazute la alin. (1), precum si la art. 46 si 47 vor fi gospodarite si exploatate in regim silvic, potrivit legii. Regimul silvic pentru padurile proprietate privata se va elabora si se va aproba in termen de 3 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi*), prin grija Ministerului Mediului și Pădurilor. Punerea in posesie a padurilor, zavoaielor, tufarisurilor, a pasunilor si fanetelor impadurite se va face numai dupa stabilirea regimului silvic al acestora.

ART. 46

(1) Fostii composesori sau, dupa caz, mostenitorii acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate privata asupra terenurilor prevazute la art. 45, pe baza actelor care le atesta aceasta calitate si in limitele suprafetelor prevazute in acele acte.

(2) Dispozitiile alin. (1) se aplica si in cazul terenurilor exploatate in devalmasie de catre fostii mosneni sau razezi, in cadrul obstilor nedivizate.

(3) Dispozitiile art. 45 alin. (2) raman aplicabile.

(4) In cazurile in care terenurile care au apartinut composesoratelor si obstilor sunt situate pe raza teritoriala a mai multor localitati, cererea se face la fiecare dintre ele, pentru suprafata situata pe raza acestora.

(5) Persoanele prevazute la alin. (1) vor formula cererile in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

ART. 47

(1) Consiliile parohiale sau organele reprezentative ale schiturilor si manastirilor, precum si ale institutiilor de invatamant, pot cere restituirea terenurilor cu vegetatie forestiera, paduri, zavoai, tufarisuri, fanete si pasuni impadurite, care le-au apartinut in proprietate, in limita suprafetelor pe care le-au avut in proprietate, dar nu mai mult de 30 ha, indiferent daca sunt situate pe raza mai multor localitati.

(2) Cererile impreuna cu actele doveditoare de proprietate se fac in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

(3) Consiliile locale ale comunelor, oraselor si municipiilor pot cere restituirea in proprietate privata a terenurilor cu vegetatie forestiera, paduri, zavoai, tufarisuri, fanete si pasuni impadurite, in baza actelor care le atesta aceasta calitate, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

(4) Dispozitiile art. 45 alin. (2) raman aplicabile.

ART. 48

Cetatenii romani cu domiciliul in strainatate, precum si fostii cetateni romani care si-au redobandit cetatenia romana, indiferent daca si-au stabilit sau nu domiciliul in tara, pot face cerere de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafetele de terenuri agricole sau terenuri cu destinatie forestiera, prevazute la art. 45, care le-au apartinut in proprietate, dar numai pana la limita prevazuta la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, de familie, pentru terenurile agricole, si nu mai mult de 30 ha de familie, pentru terenurile cu destinatie forestiera, in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

ART. 49

(1) Persoanele carora li s-au constituit drepturi de proprietate asupra terenurilor agricole sunt obligate sa respecte intocmai conditiile prevazute la art. 19, 21 si 43, in legatura cu stabilirea domiciliului si intemeierea de noi gospodarii.

(2) Nerespectarea acestor conditii atrage pierderea dreptului de proprietate asupra terenului si a constructiilor de orice fel realizate pe acesta. Pentru teren nu se vor acorda despagubiri, iar pentru constructii, proprietarul va primi o despagubire egala cu valoarea reala a acestora.

(3) Organul imputernicit sa constate situatiile prevazute la alin. (2) este prefectul, care, prin ordin, atesta pierderea dreptului de proprietate si trecerea acestuia, dupa caz, in proprietatea privata a comunei, a orasului sau a municipiului in a carui raza teritoriala este situat terenul.

ART. 50

Delimitarea teritoriala a noilor proprietati, rezultate din aplicarea prezentei legi, porneste de la actuala organizare a teritoriului si se face pe baza unor proiecte de parcelare intocmite de catre organele de specialitate.

CAP. IV

Dispozitii procedurale

ART. 51

(1) Comisia judeteana este competenta sa solutioneze contestatiile si sa valideze ori sa invalideze masurile stabilite de comisiile locale.

(2) În cazul existenței unei suprapuneri totale sau parțiale ca urmare a emiterii a două sau mai multe titluri de proprietate pe aceleași amplasamente, comisia județeană este competentă să dispună anularea totală sau parțială a titlurilor emise ulterior primului titlu.

(3) Comisia județeană va dispune emiterea unui nou titlu în locul celui anulat sau, după caz, va propune acordarea de măsuri compensatorii potrivit legii privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist în România.

(4) Dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

ART. 52

(1) În sensul prezentei legi, comisia locala este autoritate publica cu activitate administrativa, iar comisia judeteana este autoritate publica cu autoritate administrativ-jurisdictionala.

(2) Comisia judeteana si cea locala au, in limitele competentei lor si prin derogare de la dispozitiile Codului de procedura civila, calitate procesuala pasiva si, cand este cazul, activa, fiind reprezentate legal prin prefect, respectiv primar sau, pe baza unui mandat conventional, de catre unul dintre membri, nefiind obligatorie asistarea prin avocat.

(3) Prevederile art. 274 din Codul de procedura civila sunt aplicabile.

ART. 53

(1) Hotararile comisiei judetene asupra contestatiilor persoanelor care au cerut reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate privata asupra terenului, conform dispozitiilor cuprinse in cap. II, si cele asupra masurilor stabilite de comisiile locale se comunica celor interesati prin scrisoare recomandata cu confirmare de primire.

(2) Impotriva hotararii comisiei judetene se poate face plangere la judecatoria in a carei raza teritoriala este situat terenul, in termen de 30 de zile de la comunicare.

ART. 54

(1) Dispozitiile art. 53 alin. (1) se aplica si in cazul in care plangerea este indreptata impotriva ordinului prefectului sau oricarui act administrativ al unui organ administrativ care a refuzat atribuirea terenului sau propunerile de atribuire a terenului, in conditiile prevazute in cap. III.

(2) Dispozitiile art. 53 alin. (2) raman aplicabile.

ART. 55

(1) Poate face obiectul plangerii modificarea sau anularea propriei hotarari de catre comisie.

(2) Dispozitiile alin. (1) se aplica si in cazul in care comisia judeteana a emis, dupa incheierea procedurii de definitivare a activitatii sale, acte administrative contrare propriei hotarari, dispozitiile art. 53 alin. (2) ramanand aplicabile.

ART. 56

Plangerea prevazuta la art. 53 poate fi indreptata si impotriva masurilor de punere in aplicare a art. 37, cu privire la stabilirea dreptului de a primi actiuni in unitatile agricole de stat, reorganizate in societati comerciale conform Legii nr. 15/1990, dispozitiile art. 53 alin. (2) ramanand aplicabile.

ART. 57

Plangerea formulata potrivit art. 53 - 56 suspenda executarea.

ART. 58

Instanta solutioneaza cauza potrivit regulilor prevazute in Codul de procedura civila si in Legea nr. 92/1992*) pentru organizarea judecatoreasca. Pe baza hotararii judecatoresti definitive, comisia judeteană, care a emis titlul de proprietate, il va modifica, il va inlocui sau il va desfiinta.

ART. 59

Sentinta civila pronuntata de instanta mentionata la art. 58 este supusa cailor de atac prevazute in Codul de procedura civila, cu respectarea dispozitiilor legale in materie.

ART. 61

Dispozitiile art. 60 se aplica si in cazul incalcarii dreptului de proprietate publica sau privata al statului ori, dupa caz, al unitatilor administrativ-teritoriale.

ART. 62

Persoanelor prevazute la art. 60 si art. 61 nu le sunt opozabile hotararile date de comisiile judetene.

ART. 63

In toate cazurile in care legea prevede nulitatea unor operatiuni sau acte juridice, litigiul se judeca potrivit dreptului comun si nu conform procedurii speciale prevazute in prezentul capitol.

ART. 64

(1) In cazul in care comisia locala refuza inmanarea titlului de proprietate emis de comisia judeteană sau punerea efectiva in posesie, persoana nemultumita poate face plangere la instanta in a carei raza teritoriala este situat terenul.

2) Dacă instanța admite plângerea, primarul va fi obligat să execute de îndată înmânarea titlului de proprietate sau, după caz, punerea efectivă în posesie, sub sancțiunea plății de penalități în condițiile prevăzute la art. 894 din Codul de procedură civilă.

(3) Dispozitiile art. 53 alin. (2) se aplica in mod corespunzator.

ART. 65

Litigiile in curs se vor judeca in continuare de catre instantele sesizate, indiferent de faza procesuala in care se afla, potrivit regulilor procedurale aplicabile la data sesizarii, tinand in seama, cand este cazul, si de dispozitiile prezentei legi.

CAP. V a fost abrogat

ART. 66 – ART. 73 - abrogate –

CAP. VI**Folosirea terenului pentru productia agricola si silvica****ART. 74**

Toti detinatorii de terenuri agricole sunt obligati sa asigure cultivarea acestora si protectia solului.

ART. 75

(1) Proprietarii de terenuri care nu isi indeplinesc obligatiile prevazute la art. 74 vor fi somati in scris de catre primariile comunale, orasenesti sau municipale, dupa caz, sa execute aceste obligatii.

(2) Persoanele care nu dau curs somatiei si nu executa obligatiile in termenul stabilit de primar, din motive imputabile lor, vor fi sanctionate, anual, cu plata unei sume de la 50.000 lei la 100.000 lei/ha, in raport cu categoria de folosinta a terenului.

(3) Obligarea la plata sumei se face prin dispozitia*) motivata a primarului si sumele se fac venit la bugetul local.

ART. 76

(1) Toti detinatorii de terenuri atribuite in folosinta in conditiile prezentei legi, care nu isi indeplinesc obligatiile prevazute la art. 74, vor fi somati in conditiile art. 75 alin. (1).

(2) Cei care nu dau curs somatiei pierd dreptul de folosinta asupra terenului la sfarsitul anului in curs.

ART. 77

Schimbarea categoriei de folosinta a terenurilor arabile ale persoanelor juridice, in alte categorii de folosinta agricola, se poate face cu avizul organelor agricole de specialitate judetene, numai in urmatoarele cazuri:

a) terenurile arabile situate in zonele de deal, ce constituie enclave din masivele de vii si livezi, din podgoriile si bazinele pomicole consacrate, stabilite de organele de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), pot fi transformate in plantatii viticole si pomicole;

b) terenurile arabile din zonele de ses, necesare completarii masivelor viticole destinate pentru struguri de masa si stafide si bazinele pomicole destinate culturii piersicului si caisului, stabilite de organele de specialitate ale Ministerului Agriculturii si Alimentatiei, pot fi transformate in plantatii viticole si pomicole;

c) terenurile arabile cu soluri nisipoase pot fi amenajate si transformate in plantatii viticole si pomicole;

d) terenurile inregistrate la arabil, situate in zonele de deal si munte pe pante nemecanizabile, afectate de eroziune de suprafata si adancime, de alunecari active sau semistabilizate, care nu mai pot fi ameliorate si mentinute la aceasta folosinta, se pot amenaja si transforma in pasuni si fanete;

e) terenurile arabile situate in albiile raurilor si a Dunarii, care nu pot fi folosite rentabil pentru alte destinatii agricole, pot fi amenajate in bazine piscicole.

ART. 78

(1) Schimbarea categoriei de folosinta a terenurilor arabile, altele decat cele prevazute la art. 77, pasuni, vii si livezi, detinute de persoane juridice in care statul detine majoritatea actiunilor, se va aproba de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(1¹) Schimbarea categoriei de folosință în alte categorii de folosință a pajiștilor, înregistrate ca atare la data de 1 ianuarie 2007, așa cum este prevăzut în primul paragraf al alin. (2) al art. 6 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.782/2003, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 30 din 31 ianuarie 2009, în Registrul agricol, este interzisă.

(1²) Fac excepție de la prevederile alin. (1¹) terenurile ocupate de pajiști care, prin degradare sau poluare, și-au pierdut total ori parțial capacitatea de producție, terenuri pe care se vor executa lucrări de ameliorare și amenajare, potrivit reglementărilor legale în vigoare, precum și terenurile care sunt exceptate sau pentru care nu se aplică prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.

(1³) Actele administrative sau juridice emise ori încheiate cu nerespectarea prevederilor alin. (1¹) sunt lovite de nulitate absolută.

(2) Persoanele fizice care au schimbat categoria de folosință a terenurilor agricole pe care le detin în proprietate sunt obligate să comunice, în termen de 30 de zile de la data la care a avut loc această operațiune, modificarea intervenită oficiului de cadastru agricol și organizarea teritoriului agricol, județean sau al municipiului București, care are obligația să o înregistreze.

(3) Schimbarea categoriei de folosință silvica - păduri, rachitarii, culturi de arbusti, deținute de persoane juridice - se aproba de Ministerul Mediului și Pădurilor*).

(4) Schimbarea folosinței terenurilor agricole ce constituie zone de protecție a monumentelor se face cu acordul Comisiei naționale a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice.

ART. 79

(1) Protecția și ameliorarea solului se realizează prin lucrări de prevenire și de combatere a proceselor de degradare și poluare a solului provocate de fenomene naturale sau cauzate de activități economice și sociale.

(2) Lucrările necesare pentru protecția și ameliorarea solului se stabilesc pe baza de studii și proiecte, întocmite la cerere de organele de cercetare și proiectare de specialitate, în corelare cu cele de amenajare și organizare a teritoriului, și se execută de către detinatorii terenurilor sau prin grija acestora, de către unități specializate în executia unor asemenea lucrări.

(3) Statul sprijină realizarea lucrărilor de protecție și ameliorare a solului, suportând parțial sau total cheltuielile în limita alocatiei bugetare aprobate, pe baza notelor de fundamentare elaborate de unitățile de cercetare și proiectare, însoțite de organele agricole de specialitate județene și aprobate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

ART. 80

Pentru realizarea coordonată a lucrărilor de interes comun, potrivit cu nevoile agriculturii, silviculturii, gospodăririi apelor, cailor de comunicație, așezărilor omenești sau altor obiective economice și sociale, documentațiile tehnico-economice și ecologice se vor elabora în comun de partile interesate. Prin documentații se vor stabili contribuția partilor interesate și ordinea de executie a lucrărilor.

ART. 81

Lucrarile de regularizare a scurgerii apelor pe versanti si de corectare a torentilor, care servesc la apararea si conservarea lucrarilor de irigatii, indiguiri, desecari, a lacurilor de acumulare ori a altor lucrari hidrotehnice, cai de comunicatii, obiective economice si sociale, se vor executa concomitent cu lucrarile de baza.

ART. 82

(1) Terenurile care prin degradare si poluare si-au pierdut, total sau partial, capacitatea de productie pentru culturi agricole sau silvice vor fi constituite in perimetre de ameliorare.

(2) Grupele de terenuri care intra in perimetrele de ameliorare se stabilesc de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) si de Ministerul Mediului și Pădurilor*), la propunerile ce au la baza situatiile inaintate de comune, orase si municipii.

(3) Delimitarea perimetrelor de ameliorare se face de catre o comisie de specialisti, al carei regulament de organizare si functionare se aproba de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) si de Ministerul Mediului și Pădurilor*).

(4) Documentatiile intocmite se avizeaza de organele judetene agricole si silvice si de protectia mediului si se inainteaza la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) care, impreuna cu ministerele si departamentele interesate, vor stabili programele de proiectare, finantare si executie.

ART. 83

(1) Detinatorii sunt obligati sa puna la dispozitie terenurile din perimetrul de ameliorare in vederea aplicarii masurilor si lucrarilor prevazute in proiectul de ameliorare, pastrand dreptul de proprietate.

(2) Includerea de catre primarie a unui anumit teren in categoria mentionata la alin. (1) se poate face cu acordul proprietarului. Daca proprietarul nu este de acord, primaria face propuneri motivate prefecturii, care va decide.

(3) Daca prefectul decide includerea terenului prevazut la alin. (2) in perimetrul de ameliorare, consiliul local este obligat sa-i atribuiasca in folosinta, titularului terenului in cauza, o suprafata de teren corespunzatoare, pe toata durata realizarii lucrarilor de ameliorare.

(4) In cazul in care statul nu dispune in localitatea respectiva de un alt teren asemanator pentru rezolvarea situatiei mentionate la alin. (1), iar proprietarul nu este de acord sa primeasca un alt teren la distanta mai mare, se va aplica procedura de expropriere pentru cauza de utilitate publica, prevazuta de Legea nr. 33/1994.

ART. 84

In interesul lucrarilor de corectare a torentilor si de gospodarire a apelor, statul poate face schimburi echivalente de terenuri cu proprietarii din perimetru, cand pe terenul acestora urmeaza a se executa lucrari de amenajare cu caracter permanent. Schimbul se face numai cu acordul proprietarilor, prin act autentic, inregistrat in documentele de cadastru funciar.

ART. 85

Terenurile degradate si poluate, incluse in perimetrul de ameliorare, sunt scutite de taxe si impozite catre stat, judet sau comuna, pe timpul cat dureaza ameliorarea lor.

ART. 86

(1) Executia in teren a lucrarilor de amenajare si punere in valoare a terenurilor degradate din perimetrele de ameliorare se face de unitati specializate, in functie de specificul lucrarilor.

(2) Lucrarile ce se executa pentru consolidarea terenului, ca: terasari, modelari, nivelari, fixari de soluri, inierbani, impaduriri, corectari de torenti si imprejmuiri, drumuri, poduri, podete, cu caracter permanent, se realizeaza pe cheltuiala statului, conform proiectului de ameliorare.

ART. 87

(1) Detinatorilor de terenuri degradate, chiar daca nu sunt cuprinse intr-un perimetru de ameliorare, care, in mod individual sau asociati, vor sa faca din proprie initiativa inierbani, impaduriri, corectare a reactiei solului sau alte lucrari de ameliorare pe terenurile lor, statul le va pune la dispozitie gratuit materialul necesar - samanta de ierburi, puieti, amendamente si asistenta tehnica la executarea lucrarilor.

(2) Detinatorii care au primit materiale pentru inierbani, impaduriri si amenajari si nu le-au intrebuintat in vederea scopului pentru care le-au cerut sunt obligati sa plateasca valoarea lor.

ART. 88

(1) Fondurile necesare pentru cercetarea, proiectarea si executarea lucrarilor prevazute in proiectele de amenajare, ameliorare si punere in valoare a terenurilor degradate si poluate, cuprinse in perimetru, se asigura, in functie de specificul lucrarilor, de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale impreuna cu Ministerul Mediului și Pădurilor si cu alte ministere interesate, din Fondul de ameliorare a fondului funciar si prin alocatiile bugetare.

(2) Fondurile necesare pot fi sporite prin participarea comunelor, oraselor, municipiilor si a judetelor, prin contributia in munca sau in bani a tuturor celor interesati la aceste lucrari, detinatorii terenurilor, locuitorii care trag foloase directe sau indirecte de pe urma acestor ameliorari si institutiile, societatile comerciale sau regiile autonome ale caror lucrari de arta, drumuri, poduri, cai ferate, constructii si altele asemenea beneficiaza de avantajele lucrarilor de amenajare si ameliorare a terenurilor.

(3) In cazul in care se constata ca anumite suprafete au fost scoase din productia agricola sau silvica prin degradare sau poluare a solului, datorita faptei culpabile a unor persoane fizice sau juridice, proprietarii, primaria sau organul agricol ori silvic pot cere suportarea de catre cel vinovat a cheltuielilor necesitate de lucrarile de refacere si de ameliorare a solului.

ART. 89

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Mediului și Pădurilor impreuna cu Academia de Stiinte Agricole si Silvice "Gheorghe Ionescu-Sisesti", vor lua masuri pentru dezvoltarea sistemului national de supraveghere, evaluare, prognoza si avertizare cu privire la starea calitatii solurilor agricole si silvice, pe baza unui sistem informational, cu asigurarea de banci de date, la nivelul tarii si al judetului, si vor propune masurile necesare pentru protectia si ameliorarea terenurilor, in scopul mentinerii si cresterii capacitatii de productie.

CAP. VII

Folosirea temporara sau definitiva a terenurilor in alte scopuri decat productia agricola si silvica

ART. 90

Folosirea temporara sau definitiva a unor terenuri agricole si silvice in alte scopuri decat productia agricola si silvica se face numai in conditiile prevazute de prezenta lege.

ART. 91

(1) Amplasarea noilor constructii de orice fel se face in intravilanul localitatilor.

(2) Prin excepție, unele construcții, care, prin natura lor, pot genera efecte poluante factorilor de mediu, pot fi amplasate în extravilan. În acest caz, amplasamentele se vor stabili pe baza de studii ecologice de impact, prealabile, avizate de organele de specialitate, privind protecția mediului înconjurător.

(3) De asemenea, fac excepție construcțiile care, prin natura lor, nu se pot amplasa în intravilan, precum și adăposturile pentru animale.

ART. 92

(1) Amplasarea construcțiilor de orice fel pe terenuri agricole din extravilan de clasă I și a II-a de calitate, pe cele amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, precum și pe cele plantate cu vii și livezi, parcuri naționale, rezervații, monumente, ansambluri arheologice și istorice este interzisă.

(2) Se exceptează de la prevederile alineatului precedent construcțiile care servesc activitățile agricole, cu destinație militară, caile ferate, soselele de importanță deosebită, liniile electrice de înaltă tensiune, forarea și echiparea sondelor, lucrările aferente exploatarea titeiului și gazului, conductele magistrale de transport gaze sau petrol, lucrările de gospodărire a apelor și realizarea de surse de apă.

(3) Scoaterea definitivă din circuitul agricol a terenurilor agricole din extravilan, de clasă I și clasă a II-a de calitate, a celor amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, precum și a celor plantate cu vii și livezi, prin extinderea intravilanului localităților, se face la propunerea consiliilor locale, prin ordin al directorului Direcției Agricole și de Dezvoltare Rurală, cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*).

(4) Scoaterea definitivă din circuitul agricol și silvic a terenurilor situate în extravilanul localităților se face cu plată, de către persoanele fizice sau juridice solicitante, a taxelor prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la prezenta lege. Din aceste taxe se constituie Fondul de ameliorare a fondului funciar, aflat la dispoziția Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) și, respectiv, a Ministerului Mediului și Pădurilor*).

(6) Pentru terenurile scoase definitiv din circuitul agricol și silvic pentru construcții care deservește activitățile agricole și silvice, lucrările de îmbunătățiri funciare, regularizarea cursurilor de apă, realizarea de surse de apă potabilă și obiective meteorologice, precum și pentru terenurile agricole sau silvice, în suprafață de până la 500 mp, aflate în proprietatea persoanelor în vârstă de până la 40 de ani și care doresc să își construiască o locuință, nu se datorează taxele prevăzute la alin. (4).

(7) De asemenea, se exceptează de la plata taxelor prevăzute la alin. (4) perimetrele agricole din satele sau catunele demolate, aflate în curs de reconstrucție.

(8) Soldul fondului de ameliorare a fondului funciar constituit potrivit legii, ramas neutilizat la finele anului, se raportează în anul următor și se utilizează cu aceeași destinație.

ART. 93

(1) Pentru scoaterea temporară a terenurilor din producția agricolă și silvică, titularul aprobării este obligat să depună o garanție în bani egală cu taxa prevăzută pentru scoaterea definitivă a terenurilor din circuitul agricol sau silvic, într-un cont special al Fondului de ameliorare a fondului funciar.

(2) Pentru taxa prevăzută la art. 92 alin. (4) și pentru garanția prevăzută la alin. (1), depuse în Fondul de ameliorare a fondului funciar, se primește de către titular o dobândă aplicată de societatea bancară pentru perioada de depozit.

(3) După îndeplinirea obligațiilor prevăzute cu privire la redarea terenurilor, la confirmarea organelor județene agricole sau silvice și a proprietarului terenului, titularul va primi garanția depusă și dobânda bancară.

(4) În cazul în care titularul aprobării nu execută lucrările de calitate și la termenele prevăzute în actele aprobatoare, organul agricol sau silvic de specialitate, în baza constatării situației de fapt, dispune să execute lucrările de redare cu cheltuieli din garanția depusă.

(5) Dacă titularul aprobării nu execută lucrările într-un nou termen și la calitatea stabilită de organul agricol sau silvic, întreaga garanție rămâne în Fondul de ameliorare a fondului funciar.

ART. 94

Folosirea definitivă sau temporară a terenurilor agricole în alte scopuri decât producția agricolă se aprobă după cum urmează:

a) de organele agricole județene, prin oficiul de cadastru agricol și organizarea teritoriului agricol județean sau al municipiului București, pentru terenurile agricole de până la 1 ha. Aprobarea pentru orice extindere a acestei suprafețe de teren se dă de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

b) de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), pentru terenurile agricole în suprafața de până la 100 ha;

c) de Guvern, pentru terenurile agricole a căror suprafață depășește 100 ha.

ART. 95

Folosirea definitivă sau folosirea temporară a terenurilor forestiere în alte scopuri decât silvice se aprobă de organul silvic județean, până la 1 ha, de Ministerul Mediului și Pădurilor*), pentru terenurile în suprafața de până la 100 ha, și de Guvern, pentru cele ce depășesc această suprafață.

ART. 96

(1) Aprobarea prevăzută la art. 94 și 95 este condiționată de acordul prealabil al detinatorilor de terenuri. De asemenea, pentru obținerea aprobării prevăzute la art. 94 lit. b) și c) și art. 95 este necesar avizul organelor agricole sau silvice județene și al municipiului București, după caz.

(2) Refuzul nejustificat al detinatorului terenului de a-și da acordul prevăzut la alin. (1) va putea fi soluționat de instanța de judecată, hotărârea acesteia înlocuind consimțământul celui în cauză.

ART. 97

La aprobare de către Guvern se va prezenta în mod obligatoriu și avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), pentru terenurile agricole și al Ministerului Mediului și Pădurilor*), pentru terenurile forestiere și cu ape și, dacă este cazul, al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național*), pentru ocrotirea monumentelor.

ART. 98

Intravilanul localităților este cel existent la data de 1 ianuarie 1990, evidențiat în cadastrul funciar; el poate fi modificat numai în condițiile legii.

ART. 99

Terenurile din albiile abandonate ale cursurilor de apă, devenite disponibile în urma lucrărilor de regularizare, vor fi amenajate pentru producția agricolă, piscicolă, sau, după caz, silvică, o dată cu lucrările de bază executate de titularii acestora.

ART. 100

(1) Titularii obiectivelor de investitii sau de productie amplasate pe terenuri agricole si forestiere sunt obligati sa ia masuri prealabile executarii constructiei obiectivelor, de decopertare a stratului de sol fertil de pe suprafetele amplasamentelor aprobate, pe care sa-l depoziteze si sa-l niveleze pe terenuri neproductive sau slab productive, indicate de organele agricole sau silvice, in vederea punerii in valoare sau a ameliorarii acestora.

(2) Depozitarea se poate face numai cu acordul proprietarilor terenurilor. Acestia nu pot fi obligati la nici o plata pentru sporul de valoare astfel obtinut si nici nu pot pretinde despagubiri pentru perioada de nefolosire a terenului.

ART. 101

(1) Titularii lucrarilor de investitii sau de productie, care detin terenuri pe care nu le mai folosesc in procesul de productie, cum sunt cele ramase in urma excavarii de materii prime - carbune, caolin, argila, pietris - de la sondele abandonate si altele asemenea, sunt obligati sa ia masurile necesare de amenajare si de nivelare, dandu-le o folosinta agricola, iar daca aceasta nu este posibil, o folosinta piscicola sau silvica, in termen de 2 ani de la incheierea procesului de productie.

(2) Beneficiarilor lucrarilor prevazute la alin. (1) nu li se va aproba scoaterea din productia agricola sau silvica a altor terenuri, daca nu s-au conformat dispozitiilor din acest articol.

(3) Executia acestor lucrari se face de unitati specializate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) si ale Ministerului Mediului și Pădurilor*), din fondurile prevazute de beneficiari, in conditiile legii.

ART. 102

(1) Liniile de telecomunicatii si cele de transport si distribuire a energiei electrice, conductele de transport pentru alimentare cu apa, canalizare, produse petroliere, gaze, precum si alte instalatii similare, se vor grupa si amplasa de-a lungul si in imediata apropiere a cailor de comunicatii - sosele, cai ferate -, a digurilor, canalelor de irigatii si de desecari si a altor limite obligate din teritoriu, in asa fel incat sa nu se stanjeneasca executia lucrarilor agricole.

(2) Aprobarea ocuparii terenurilor in astfel de cazuri se da de catre oficiul de cadastru agricol si organizare a teritoriului agricol, judetean sau al municipiului Bucuresti, dupa caz, indiferent de marimea suprafetei necesare, pe baza acordului detinatorilor si cu plata despagubirilor convenite.

(3) Aprobarea in alte conditii decat cele prevazute la alin. (1) se da de organele prevazute la art. 94 si 95.

ART. 103

(1) Ocuparea terenurilor necesare remedierii deranjamentelor in caz de avarii si executarea unor lucrari de intretinere la obiectivele prevazute la art. 102, care au caracter urgent si care se executa intr-o perioada de pana la 30 de zile, se vor face pe baza acordului prealabil al detinatorilor de terenuri sau, in caz de refuz, cu aprobarea prefecturii judetului sau a Primariei Municipiului Bucuresti.

(2) In toate cazurile, detinatorii de terenuri au dreptul la despagubire pentru daunele cauzate.

CAP. VIII

Organizarea si amenajarea teritoriului agricol

ART. 104

Organizarea si amenajarea teritoriului agricol are ca sarcina crearea conditiilor pentru o mai buna folosire a terenurilor in scopul productiei agricole si se executa pe baza de studii si proiecte la cererea proprietarilor, rezolvandu-se urmatoarele probleme:

a) corelarea dezvoltarii agriculturii din zona cu celelalte activitati economice si sociale, stabilind masuri care sa conduca la cresterea productiei agricole si la exploatarea in ansamblu a teritoriului;

b) gruparea prin comasare a terenurilor pe proprietari si destinatii in concordanta cu structurile de proprietate si cu formele de cultivare a pamantului, rezultate in urma asociierilor, stabilirea perimetrelor fiecarei proprietati, comasand terenurile dispersate si rectificand hotarele nerational amplasate;

c) elaborarea de studii si proiecte de organizare si amenajare a exploatatilor agricole;

d) stabilirea retelei drumurilor agricole ca o completare a retelei de drumuri de interes general, integrate in organizarea si amenajarea de ansamblu a teritoriului, in scopul efectuarii transportului productiei si accesului masinilor agricole necesare procesului de productie.

ART. 105

Studiile si proiectele de organizare si amenajare a teritoriului agricol se elaboreaza de unitatile de studii, proiectare si cercetare de specialitate, centrale sau judetene, si se supun discutiei proprietarilor de terenuri din zona interesata. In cazul adoptarii lor cu majoritatea de voturi a proprietarilor care detin 2/3 din suprafata si aprobarii de catre organele agricole judetene, aplicarea masurilor si lucrarilor prevazute devin obligatorii pentru toti proprietarii.

CAP. IX

Sanctiuni

ART. 106

Incalcarea prevederilor prezentei legi atrage raspunderea civila, contraventionala sau penala, dupa caz.

ART. 107

Degradarea terenurilor agricole si silvice, a imprejurimilor acestora, distrugerea si degradarea culturilor agricole, a lucrarilor de imbunatatiri funciare, a bornelor si semnelor topografice sau geodezice, a monumentelor istorice si ansamblurilor si siturilor arheologice, ori impiedicarea luarii masurilor de conservare a unor astfel de bunuri, precum si inlaturarea acestor masuri, constituie infractiuni de distrugere si se pedepsesc potrivit prevederilor Codului penal.

ART. 107¹

Schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor, așa cum sunt evidențiate la art. 78 alin. (1¹), fără aprobările legale în vigoare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei și cu sancțiunea complementară constând în desființarea lucrărilor și aducerea terenului în starea inițială pe cheltuiala contravenientului.

ART. 108 a fost abrogat

ART. 109 a fost abrogat

ART. 110

Incalcarea prevederilor art. 9 alin. (5) lit. c) si ale art. 10, prin declararea unor suprafete de teren mai mici decat suprafetele pe care le detin sau nedeclararea unei suprafete de teren, detinute efectiv, constituie infractiune de fals in declaratii si se pedepseste potrivit prevederilor art. 292 din Codul penal.

ART. 110¹

Constituie contraventii la normele privind reconstituirea dreptului de proprietate urmatoarele fapte:

a) fapta persoanei fizice care are calitatea de membru al comisiei locale sau judetene de aplicare a prezentei legi de a impiedica in orice mod sau de a intarzia nejustificat reconstituirea sau constituirea, dupa caz, a dreptului de proprietate ori eliberarea titlului de proprietate catre persoanele indreptatite, precum si eliberarea titlului de proprietate fara indeplinirea conditiilor legale;

b) neafisarea datelor mentionate in art. 27 alin. (4¹) de catre primar in termen de 10 zile de la sfarsitul lunii precedente;

c) afisarea de catre primar a unor date privind reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate, care nu corespund realitatii.

d) fapta oricarei persoane fizice care are calitatea de membru al unei comisii de aplicare a prezentei legi de a absenta nemotivat de la oricare sedinta a acesteia;

e) fapta presedintelui comisiei de a lipsi de la sediul acesteia, in timpul programului de lucru, fara a desemna o persoana in masura sa ofere toate informatiile si documentele necesare controlului efectuat de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor sau prefect ori imputernicitii acestuia;

f) fapta oricarei persoane fizice de a impiedica sau de a limita accesul cetatenilor la informatiile de interes public privind aplicarea legilor fondului funciar;

g) fapta oricarei persoane de a impiedica, prin orice mijloace - inclusiv prin refuzul de a prezenta documentele sau informatiile solicitate - si in orice mod, efectuarea controalelor de catre imputernicitii Autoritatii Nationale pentru Restituirea Proprietatilor, prefect sau imputernicitii acestuia;

ART. 110²

Contravenitiile prevazute la art. 110¹ se sanctioneaza astfel:

a) cea de la litera a) cu amenda de la 100.000.000 lei la 300.000.000 lei;

b) cele de la literele b) si c) cu amenda de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei.

c) cea de la lit. d), cu amenda de la 500 lei (RON) la 1.000 lei (RON), pentru fiecare absenta nemotivata;

d) cele de la lit. e) si f), cu amenda de la 2.000 lei (RON) la 10.000 lei (RON);

e) cea de la lit. g), cu amenda de la 50.000 lei (RON) la 100.000 lei (RON).

ART. 110³

(1) Constatarea contravenitiilor si aplicarea sanctiunilor prevazute la art. 110¹ si art. 110² se fac de catre imputernicitii Autoritatii Nationale pentru Restituirea Proprietatilor si de catre prefect sau imputernicitii acestuia, in cazul membrilor comisiilor locale.

(2) In cazul in care organul de control considera necesar, organele de politie, jandarmerie sau alti agenti ai fortei publice, dupa caz, sunt obligati sa ii acorde concursul pentru obtinerea datelor si informatiilor necesare desfasurarii activitatii de control, precum si pentru indeplinirea oricaror alte activitati necesare in acest scop.

ART. 111

Constituie contravenții la normele privind evidența, protecția, folosirea și ameliorarea terenurilor agricole sau silvice următoarele fapte, dacă nu sunt savarsite în astfel de condiții, întrucât, potrivit legii penale, constituie infracțiuni:

a) efectuarea de schimburi de terenuri și a schimbării categoriei de folosință a terenurilor de la superioară la inferioară, precum și folosirea definitivă sau temporară a terenurilor agricole și silvice în alte scopuri decât pentru producția agricolă și silvică;

b) nedeclararea la organele județene de cadastru funciar de către posesori, în termen de 30 de zile de la aprobare, a schimburilor de terenuri și a schimbării categoriei de folosință a acestora, precum și a datelor cu privire la mărimea suprafețelor și categoria de folosință a acestora;

c) neluarea măsurilor de către posesorii de terenuri și de către persoanele autorizate, pentru păstrarea în bune condiții a bornelor geodezice, topografice, a reperelor metalice de nivelment, a piramidelor și balizelor de semnalizare a punctelor geodezice, precum și degradarea și distrugerea lor din culpa;

d) nedecopertarea de către beneficiarii de investiții a stratului fertil de sol, înainte de executarea lucrărilor de amplasare a unor obiective, și nedepozitarea acestui strat pe suprafețele stabilite de organele agricole, precum și neluarea măsurilor de amenajare și nivelare a terenurilor ramase în urma excavării de carbune, caolin, argilă, pietris, sonde abandonate și altele asemenea;

e) amplasarea obiectivelor de orice fel, cu excepția celor prevăzute la art. 92, pe terenurile situate în extravilan, fără avizele și aprobările prevăzute de lege;

f) ocuparea și folosirea terenurilor aprobate să fie scoase definitiv sau temporar din producția agricolă, înainte de a fi delimitate, bornate și predate;

g) degradarea terenurilor și culturilor prin depozitarea de materiale ori deseuri de pietris, moloz, nisip, prefabricate, construcții metalice, reziduuri, resturi menajere, gunoaie și altele asemenea;

h) neluarea unor măsuri corespunzătoare de către persoane juridice sau fizice pentru evitarea afectării terenurilor limitrofe prin reziduurile provenite din activitatea de producție și prin scurgeri de orice fel.

ART. 112

Contravențiile prevăzute la art. 111 se sancționează astfel:

a) cele de la lit. a) - c), cu amenda de la 500.000 lei la 1.000.000 lei;

b) cele de la lit. d) - h), cu amenda de la 1.000.000 lei la 2.000.000 lei.

ART. 113

Sanctiunile se pot aplica și persoanelor juridice, după cum urmează:

a) cele de la art. 111 lit. a) - c), cu amenda de la 5.000.000 lei la 10.000.000 lei;

b) cele de la lit. d) - h), cu amenda de la 10.000.000 lei la 20.000.000 lei.

ART. 114

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către specialiștii împuterniciți în acest scop de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și, după caz, de Ministerul Mediului și Pădurilor*), de împuternicitii prefectului și specialiștii împuterniciți de directorul general al direcției generale pentru agricultură și alimentație sau, după caz, de inspectorul șef al inspectoratului silvic județean, precum și de către primar.

(2) Prin actul de constatare se dispune cu privire la suportarea pagubelor de către cei vinovați și, după caz, restabilirea situației anterioare.

ART. 115

In masura in care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevazute la art. 111 li se aplica dispozitiile Legii nr. 32/1968*) privind constatarea si sanctionarea contravențiilor, cu modificarile ulterioare.

CAP. X

Dispozitii tranzitorii si finale

ART. 116

(1) Comisiile comunale, orasenesti si municipale, constituite potrivit prevederilor art. 12, vor efectua lucrarile si operatiunile stabilite de lege, din competenta lor, indiferent daca se reconstituie sau se constituie dreptul de proprietate ori se restituie terenuri prin ordinul prefectului, inaintand aceste lucrari, dupa caz, comisiilor judetene sau prefectului, in vederea eliberarii titlurilor de proprietate, respectiv emiterii ordinului prefectului.

(2) Comisiile prevazute la alin. (1) vor efectua operatiunile de punere in posesie, intocmind in acest scop procese-verbale pe care le vor inainta comisiilor judetene.

(3) In cazurile prevazute la art. 17, art. 30 alin. (2) si la art. 37, comisiile judetene, la propunerea comisiilor comunale, orasenesti si municipale, dupa caz, vor emite hotarari pentru titularii indreptatiti, in vederea stabilirii dreptului acestora la actiuni.

(4) Hotararea comisiei judetene se va transmite persoanelor fizice interesate si societatii comerciale in cauza, in termenul prevazut la alin. (1).

(5) Comisiile comunale, orasenesti si municipale isi inceteaza activitatea prin ordinul prefectului, iar comisiile judetene si, respectiv, a municipiului Bucuresti, prin hotarare a Guvernului.

ART. 117

Pe perioada cat functioneaza comisiile comunale, orasenesti si municipale, precum si comisiile de lichidare, membrii acestora, incadrati cu contract individual de munca, se considera delegati, iar ceilalti membri ai comisiilor primesc o indemnizatie ce se va stabili prin regulamentul de aplicare a legii.

ART. 118

Personalul de specialitate prevazut la art. 8 din Decretul-lege nr. 43/1990*) privind unele masuri pentru stimularea taranimii si activitatii economice a unitatilor agricole cooperatiste si de stat, care si-a desfasurat activitatea in unitatile agricole cooperatiste desfiintate sau reorganizate in societati comerciale, beneficiaza cu prioritate de dispozitiile art. 19 alin. (1) ori ale art. 21.

ART. 119

(1) Monumentele istorice, vestigiile si obiectivele arheologice, tezaurele care se vor descoperi la fata solului sau in subsol sunt sub protectia legii.

(2) Proprietarii si detinatorii de terenuri sunt obligati sa asigure integritatea acestora, sa sesizeze organele de stat si sa permita efectuarea lucrarilor de cercetare si conservare.

(3) Proprietarii terenurilor vor fi despagubiti pentru daunele suferite si pentru terenurile preluate in domeniul public, in bani, sau cu teren echivalent, dupa caz.

ART. 120

Timpul lucrat de fostii cooperatori in cadrul cooperativelor agricole de productie se considera vechime in munca la acordarea pensiei si a celorlalte drepturi de asigurari sociale.

ART. 121

Finantarea activitatii de cadastru funciar general, a lucrarilor geodezice, fotogrammetrice si organizare a teritoriului, precum si a bancilor de date aferente acestora, la nivel judetean si national, se va realiza de la buget.

ART. 122

Anexele nr. 1 si 2 fac parte integranta din prezenta lege.

ART. 123

(1) Prezenta lege intra in vigoare la data publicarii ei in Monitorul Oficial al Romaniei*).

(2) Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga:

- art. 1-36 si 51-79 din Legea nr. 59/1974 cu privire la fondul funciar, publicata in Buletinul Oficial nr. 138 din 5 noiembrie 1974;

- Decretul-lege nr. 42/1990 privind unele masuri pentru stimularea taranimii, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 17 din 30 ianuarie 1990, cu exceptia art. 8-11;

- Legea nr. 9/1990 privind interzicerea temporara a instrainarii terenurilor prin acte intre vii, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 95 din 1 august 1990, cu exceptia art. 2;

- H.C.M. nr. 656/1975 pentru stabilirea si sanctionarea contravenitiilor la normele privind evidenta, folosirea, protectia si ameliorarea terenurilor agricole, publicata in Buletinul Oficial nr. 74 din 16 iulie 1975;

- Decretul nr. 115/1959 pentru lichidarea ramasitelor oricaror forme de exploatare a omului de catre om in agricultura, in scopul ridicarii continue a nivelului de trai material si cultural al taranimii muncitoare si al dezvoltarii constructiei socialiste, publicat in Buletinul Oficial al Marii Adunari Nationale a Republicii Populare Romane nr. 10 din 30 martie 1959;

- orice alte dispozitii contrare prevederilor prezentei legi.
